

Tilia x europaea KRISTINA[®] E ('Eleonora'^{PBR}) - parklind KRISTINA[®] E

Svensk parklind med imponerande historik!

Bakgrund

Rune Bengtsson, forskare vid SLU/Alnarp, har beskrivit ursprungsträdet i sitt doktorand-
arbete om historiska lindar. Trädet är intressant med sin imponerande historik, men även
för den annorlunda kronformen jämfört med andra Pallida-typer.

Ursprungsträdet planterades i parken vid Svartsjö slott på Färingsö i Mälaren av Gustav
II Adolf ca 1630. Sägner går isär huruvida han planterade trädet för att hedra sin mor
Kristina av Holstein eller sin dotter som också hette Kristina, sedermera Drottning
Kristina vid faderns död 1632. Trädet står kvar på platsen och kallas idag för 'Kristina
linden'. Dess mångstammiga växtsätt förklaras med att den planterades upp och ner.

Under barocktiden var det ganska vanligt att i svenska slottsparker plantera lindar med
holländskt ursprung, ofta olika kloner av Tilia x europaea. 'Kristina-linden' hade 2003 en
stamomkrets på 980 cm i brösthöjd och är därmed Sveriges största lind, både bland
vildväxande och planterade. Trädet benämns i Rune Bengtssons avhandling som Gustav
II Adolfs lind.

Beskrivning

Rune Bengtsson har i sin avhandling delat in lindarna i 6 olika klongrupper. 'Kristina-
linden' tillhör grupp A – Pallida-gruppen.

Trädet har en smal pyramidal kronform. Sidogrenarna är relativt korta och något
hängande. Kronformen hos äldre träd är mer vertikal jämfört med t ex 'Koningslinde'
(kungslind). Sorten växer i unga år på samma sätt som 'Koningslinde' och kan inte
tydligt särskiljas i unga år.

Övriga karaktärer liknar dem hos 'Koningslinde':

Skotten är röda. Bladen är mattglänsande gröna på ovansidan och gulgröna på
undersidan. Bladspetsen är utdragen och 10-12 cm lång. I nervvinklarna finns ljusst beige
hårtussar. Högbladet som är fäst vid blomklasen (med 4-10 blommor) är avsmalnande
från fästet och framåt.

Förökning

KRISTINA har hittills förökats genom förädling på grundstam av Tilia platyphyllos. Även
mikroförökning har provats för KRISTINA med bra resultat.

Sjukdomstestning

Elitplantstationen har sjukdomstestat sorten enligt SJV's föreskrifter och bevarar
kärnplantor.

Namnsättning

E-planta ek. för. har genom avtal med Statens Fastighetsverk som äger Svartsjö Slott,
erhållit ensamrätt att föröka och marknadsföra sorten KRISTINA. Ansökan har gjorts för
växtförädlarrätt inom EU. Ansökan har gjorts under 'Eleonora' eftersom detta namn
måste avvika från handelsnamnet som blir KRISTINA och för vilket varumärkesrätt inom
EU har erhållits.

Sorten får ej förökas utan tillstånd av sortägaren E-planta ekonomisk förening.

Kort växtbeskrivning

Härdighet: Zon 1-4(5)

Växtsätt: En typ av Pallida. Stort träd med pyramidal kronform, höjd 20-30 m. Relativt korta sidogrenar och något hängande. Mer vertikal kronform hos äldre träd jmf med t ex 'Koningslinde' (kungslind).

Växtplats: Föredrar fuktig, näringsrik- och mullhaltig jord men klarar även torrare jord i stadsmiljö.

Användning: Stads- och alléträd

Ursprung: Ursprungsträdet är Sveriges största lind och står på Svartsjö Slott i Mälardalen, planterad ca 1630 av Gustav II Adolf. Trädet har uppmärksammats i Rune Bengtssons doktorsavhandling.

E-merit: Svensk klon av parklind med imponerande historik och smalare kronform jämfört med andra Pallida-lindar

Källor

Bengtsson, R. 2000. Stadsträd från A-Z.

Bengtsson, R. 2001. Identifiering av lindar. Gröna Fakta 7/2001.

Bengtsson, R. 2005. Variation in common lime (*Tilia x europaea* L.) in Swedish Gardens of the 17th and 18th centuries.

Statens Fastighetsverk. Informationsskylt intill ursprungsträdet.

Sammanställning av växtbeskrivning

Gunnel Holm, E-planta ek. för.